

**Oponentský posudek bakalářské práce Kamily Šťastné
„Základní charakteristiky pragmaticky orientované lingvistiky“**

Cílem předložené bakalářské práce je souhrnná charakteristika výzkumů, na něž se soustřeďuje pragmaticky orientovaná lingvistika (pragmalingvistika). Takovéto zaměření opravňuje jednak důležitost pragmalingvistiky, která se v posledním půlstoletí prosadila jako jeden z vůdčích směrů v rámci (interdisciplinárně podloženého) jazykovědného zkoumání, jednak fakt, že v jejím rámci existuje velké množství přístupů a koncepcí, lišících se i užívanou terminologií.

Je třeba říci, že vznikl užitečný přehled, který kultivovaným způsobem popisuje základní témata pragmalingvistiky (teorie řečových aktů, principy verbální komunikace, vztah verbální a neverbální komunikace atd.). Zmíněná přehledovost ovšem zároveň tvoří i určité omezení předložené práce, neboť její značná část je v zásadě shrnující reprodukcí výkladů obsažených v českých syntetických pracích o pragmalingvistice, resp. pragmatice (zejména M. Švehlová, M. Hirschová). S vázaností na už existující syntetické práce také souvisí má hlavní připomínka: Teorie řečových aktů je představena především na základě výkladů obsažených v pracích M. Hirschové (a dále M. Grepla a P. Karlíka). Vychází se tedy pouze ze sekundárních zdrojů, ačkoli je fundamentální text J. L. Austina dostupný v českém překladu – a neméně fundamentální dílo J. R. Searla je k dispozici ve slovenštině.

Dále: V kapitole o argumentaci by si zasloužily zmínku práce J. Krause, který se této problematice soustavně věnuje a poukazuje na souvislosti s antickou tradicí. Úvodní část práce pojednávající o sémiotice (s. 12–13) nepřekračuje ráz zběžného náčrtu a není z něho příliš patrné, jaké jsou rozdíly mezi peirceovským a saussureovským pojetím.

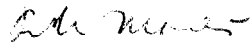
Závěrečná praktická aplikace v podobě analýzy dvou spontánních dialogů dokládá předchozí výklady, má ovšem spíše charakter malého „přídavku“ k práci.

Je třeba ocenit, že bakalářská práce je napsána kultivovaným odborným jazykem, vyjadřovací neobratnosti či nepřesnosti se vyskytují jen zcela ojediněle („řečový akt se skládá z několika dílčích řečových aktů – aktu lokučního [...]“, nenásleduje však výčet dalších aktů – s. 19).

Celkově bakalářská práce Kamily Šťastné odpovídá požadavkům, které jsou na tyto práce kladeny. Doporučuji ji proto k obhajobě.

Navrhované hodnocení: velmi dobře

V Praze dne 9. června 2010

Prof. PhDr. Petr Mareš, CSc.,
ÚČJTK FF UK v Praze